

- ✓ Metinde Yardımcı Fikir
- ✓ Metinde Duygu
- ✓ Metinde Karakter

- ✓ Dil ve Anlatım
- ✓ Hikâye Unsurları
- ✓ Anlatıcı Türleri

ETKİNLİK 1: Metinde Yardımcı Fikir

Aşağıdaki metinde bahsedilen yeşil deniz kaplumbağası ile ilgili bilgilerden hangisine ulaşılabılır? İşaretleyiniz.

Büyük Okyanus'tan Atlas ve Hint Okyanusu'na oldukça geniş bir alanda görülen yeşil deniz kaplumbağası 800'den fazla ülkenin kıyısına yuva yapar. Gençken çoğunlukla küçük deniz omurgasızları, deniz yılanları, deniz tavşanı yumurtalarını yer. Yetişkin olduklarında ise daha çok otçul beslenir. Deniz çayırlarını tıpkı bahçevan gibi biçerek beslediği için bu bitkilerin daha güçlü büyümesine ve denizdeki oksijen düzeninin artmasına yardımcı olur. Otçul beslenmesine rağmen uzunluğu 120 santimetreye kütlesi 200 kilograma ulaşabilir.

☐	Sayılarının azalma sebeplerine
☐	Beslenme şekline
☐	Doğaya faydasına

ETKİNLİK 2: Metinde Duygu

Bu metnin kahramanının hangi duyguları yaşadığı söylenebilir?

Oturduğu kafede önünde duran menüye göz ucuyla baktı. Niyeti vakit geçirecek kadar bir içecek söylemekti. Ama içecek isimlerinin hepsi yabancıydı. Çay ve kahve dışında... Menüden rastgele seçtiği bir içeceği söyledi. Önüne oldukça büyük bir bardakta yeşil renkli bir içecek geldi. Üzerinde nane yaprakları vardı. İlk yudumda yüzünü buruşturdu. Ekşiden çok acı bir tadı vardı içeceğin. Çay veya kahve söylemediği için kendi kendine söylendi. Hem daha çok parası gitmiş hem de içeceği içememişti.

☐	Beğenmeme
☐	Mutsuzluk
☐	Pişmanlık
☐	Bıkkınlık

ETKİNLİK 3: Metinde Karakter

Bu metinde bahsedilen kişi için aşağıdaki yargılardan hangilerine ulaşılabılır? İşaretleyiniz.

Yaptığı fotoğraf çerçevesini ışığın altına tutup inceledi. Bu çerçeve üzerinde bir aydır çalışıyordu. Normal bir ustanın elinde bu çerçevenin tamamlanması bir hafta sürerdi ama Mümin usta ayrıntılara o kadar önem veriyordu ki iş bir türlü ilerlemiyordu. Işığın altında inceleyince çerçeveye işlediği menekşe motifleri çok hoşuna gitti. Parmaklarını çerçevenin üzerinde gezdirince hiç pürüz hissetmedi. Bu pürüzsüzlük keyfini iyice yerine getirdi. Artık verniğini ve cilasını yapıp siparişini teslim edebilirdi.

☐	Dakik olmadığından siparişlerini vaktinde yetiştirememektedir.
☐	İşini yaparken büyük bir titizlik göstermektedir.
☐	Detaylar ile fazla ilgilendiği için işi yavaş ilerlemektedir.

ETKİNLİK 4: Metinde Duygu

Bu metinde aşağıdaki duyuların hangilerinden faydalanılmıştır? İşaretleyiniz.

Gece birden gelen soğuk hava Hüseyin'in kara kara düşündürmüştü. Tarlasına köylülerin "kış kavunu" dedikleri kavundan ekmişti. Gece bastıran soğuktan sonra tüm kavunların donmuş olduğunu gördü. Hepsisi buz içindeydi. Sonbaharın ilk haftalarında hiç böyle soğuk olmazdı ama... Eline aldığı çakısı ile kavunlardan bir tanesini kesti tadına bakmaya gerek bile duymadı. Kavunların içi mora yakın bir renge dönmüştü. Normalde kesince etrafı saran o koku da yoktu. Bu mahsulden para kazanamayacağı belliydi.

☐	Görme
☐	Duyuma
☐	Tatma
☐	Dokunma
☐	Koklama

ETKİNLİK 5: Dil ve Anlatım

Aşağıdaki metnin dil ve anlatımı ile ilgili hangi ifade yanlıştır? İşaretleyiniz.

(I) Kuşburnu, gülgiller familyasına ait ve yabancı gül olarak da adlandırılan bir bitkinin meyveleridir. (II) Bitkinin boyu 1-3 metre aralığında değişir, dalları ve gövdesinde ise tıpkı gülde olduğu gibi dikenler bulunur. (III) Eylül ve ekim aylarında olgunlaşan meyveler küçük boyutlu ve yuvarlaktır, kırmızı ve turuncu arası bir renge sahiptir. (IV) Anavatanı Türkiye olan bitki sağlığa olan yararları ve lezzeti sayesinde pek çok kültür tarafından sevilmiş ve benimsenmiştir. (V) Ülkemizde yaygın olarak Karadeniz, Doğu Anadolu ve Marmara Bölgeleri'nde yetişir fakat daha seyrek de olsa İç Anadolu illerinde ve Ege Bölgesi'nde de kuşburnu bitkisi yetiştirilir.

☐	I.cümlede bir tanımlamaya yer verilmiştir.
☐	II.cümlede benzetme yapılmıştır.
☐	III. cümlede bir bitkinin ayrıntılarından bahsedilmiştir
☐	IV.. cümlede amaç sonuç ilgisi kurulmuştur.
☐	V. cümlede gerçekleşmemiş bir beklentiden söz edilmiştir.

ETKİNLİK 6: Hikâye Unsurları

Aşağıdaki metnin hikâye unsurları ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır? İşaretleyiniz.

Her hafta sonu gölde balık tutan genç bir adamın oltasına her zamankinden farklı türde bir balık takılır. Ayrıca balık konuşmaya başlayınca genç adamın şaşkınlığı iyice artar. Balık "Eğer yaşamama izin verir, tekrar göle dönmemi sağlarsan üç dileğini yerine getireceğim" der. Şaşkınlığını üzerinden atmaya çalışan delikanlı "Sadece üç dilek mi?" diye sorar. "Ben var ya ben pazarlıkla neler neler alırım bu balıktan." diye geçirir içinden ve devam eder konuşmasına "Anlaşma yapalım, sen benim beş dileğimi yerine getir, ben de seni tekrar arzuladığın yaşama göndereyim." "Kusura bakma dostum," der balık "sadece üç dileğini yerine getirebilirim." Genç adam anlaşma yapmakta ısrarlıdır, dilek sayısını artırmaya çalışıyordu. "Pekâlâ" der "Mademki beş dileğimi yerine getiremiyorsun dört olsun öyleyse."

☐	Metnin kahramanlarından bazıları olağanüstü özellikler göstermektedir.
☐	Metinde bahsedilen olayı kahraman düzenli olarak yapmaktadır.
☐	Metindeki olay birden fazla mekanda farklı zamanlarda gerçekleşmiştir.
☐	Metinde gerçekleşmesi mümkün olmayan bir olaydan bahsedilmiştir.

ETKİNLİK 7: Anlatıcı Türleri

Aşağıdaki metinlerde uygun alana birinci kişi ağzından yazılanlara "1", üçüncü kişi ağzından yazılanlara "3" yazınız.

Metinler	
Kırgınlıklarımızı bir kenara bırakıp yıllar sonra tekrar aynı masaya oturmuştuk. Gençlik yıllarının verdiği başıboşluk ile hepimiz birbirimize yanlış şeyler yapmıştık. Ama artık otuz yaşını geçmiş olgun insanlar olarak bir aradaydık. Bir zamanlar aynı iş yerinde çalışmış, aynı ekmeği bölüşmüş insanlar olarak dargın kalmamızın en doğrusu olacağını düşündük.	<input type="text"/>
Kayaların en tepesine çıkan oğlak uzun uzun meledi. Fakat bir süre sonra ortalığı bir sessizlik aldı. Çıkmış olduğu dik yamaçtan bir türlü inememişti. Yardıma ihtiyacı olduğu belliydi ama oraya çıkabilmek de çok mümkün değildi. Başka bir çare bulunması gerekiyordu.	<input type="text"/>